

Rigsdagstidende.

1861. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 296.

Tolvte Session.

72de Møde.

Tredagen den 4de Januar Kl. 7 Aften.

(Forsat.)

Høgsbro (forts.): Det er naturligt, at hvor det er private Mænd, som ved de forrige Tidens mærkbarlig uheldige Lovgivning ere komne til at eie Kirketienden paa en saadan Måade, at de selv kunne gjøre sig en privat Fordeel deraf, der kan det være nødvendigt at træffe saadanne Tvangsbestemmelser, og forsaavidt kan dette altsaa være i sin Orden, men hvor Sognebeholderne derimod selv eie deres Kirke, forekommer det mig, som sagt, rigtigst, at de slet ikke burde findes. Der kan man ganske vist kræve, at Kirken skal gaae i Arv til den efterfølgende Slægt, saaledes som den er arbdtaget fra den foregaaende, men All, hvad der henhører til Kirkens Udsmykning, til det Kunstneriske og Saadant bør være en fri Sag. Hvad dernæst angaaer de Kirker, der eies af Private, synes det mig, at dette Forhold er saa bagvendt og saa u hensigtsmæssigt, at det bør afløses jo før jo heller. Allerede for 11 og 12 Aar siden foreslaaede der 2 Forslag i den Retning, nemlig et fra Ministeriet og et fra den Commission, der var nedsat til at behandle alle vore Landboforhold, og disse Forslag havde jeg langt hellere seet komme frem igjen end dette Lovforslag, som dog i Grunden kun er en Lap paa en gammel Klædning, men ikke en Afhjælpning af de store Mangler, der findes ved det hele Væsen. Hvis det, saaledes som den ærede sidste Tale antydede, var nødvendigt

for at bringe Kirkeierne til lettere at gaae ind paa at ordne Forholdet saaledes, at Kirkerne bleve selvstændig Eiendom, der fik deres særegne Formuer, hvoraf deres Udgifter bestredes, som jeg antager under Sognets Bestyrelse, men tillige under Statens Tilsyn, saa kunde jeg forstaae, at man gik ind paa dette Lovforslag, men saavidt mig bekjendt have Kirkeierne ikke modsat sig en saadan Ordning; jeg troer tværtimod, at der foreligger Udtalelser for, at de ønske en Afløsning af Kirketienden tillige med en Ordning af det hele Forhold. Naar det ikke her, som f. Ex. med Hensyn til Fæstevæsenet, er Tilfældet, at man er imod et Tvangsafsløsningslov, men naar man ønsker en saadan, forekommer det mig rigtigst, at en saadan Lov ogsaa blev givet, og at det skete netop paa en Tid, da det var gamle, bekjendte Forhold, hvorom der lettere kunde dannes et Skjøn, end efterat man havde faaet en ny Lov, der, selv om den i det Væsentlige kun er en Optagelse af de gamle Regler, dog altid vil bringe nogen Usikkerhed frem, saa at man ikke kan vide, hvad der forlanges, i Særdeleshed da Udstyffene ere saa overordentlig vage og ubestemte.

Jeg kunde fristes til endnu at gøre et Spørgsmaal, nemlig om hvorvidt denne Lov kan komme til at omfatte Als og Væ, hvor, som vi jo forleden hørte, Kirkeklasserne staae under Ministeriets Bestyrelse, og hvorvidt den tillige kan komme til at omfatte Tørningelehn, hvor jo endeel af Kirkerne i økonomisk Henseende staae under Bisoppen af Ribe Stifts Bestyrelse. Jeg ved vel, at den ærede Mi-